

بسم الله الرحمن الرحيم

NAMAZIN TERKİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİN
DEĞERLENDİRİLMESİ VE NETİCE

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على عبده ورسوله نبينا محمد وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم باحسان إلى يوم الدين .

Allahu tealaya hamdu senadan,resulu ekreme (s.a.v) selatu selamdan sonra.Ben şehadet ederimki Allahtan başka ilah (mabud)yoktur.Ben yine şehadet ederimki,Hız.Muhammed (s.a.v) onun kulu ve resuludur.En doğru söz Allah'ın kitabıdır. En doğru hidayet yolu Rasulullah (s.a.v)'in yoludur. En kötü şeyler Kuran'a ve sünnete uymayan şeylerdir. Allahu Teala şöyle buyuruyor:

“Ey inananlar! Allah'tan sakınılması gerektiği gibi sakının, sizler ancak Müslümanlar olarak can verin.” < A.Imran/102 >

Bütün islam alimleri,namazın farziyetini inkar eden,namazı hafife alan ve istihza eden bir kişinin kafir olacağı hususunda müttefiktirler.Bunda en ufak bir ihtilaf dahi mevcut değil.

Ancak,Ehli sünnet vel-cemaat menhecindeki islam uleması,namazı tembellikten dolayı terkeden,kılma-yanların hükmü hususunda iki görüş belirtmektedirler.Bu görüşleri en ince deferruatına kadar burada zikretmek meseleyi uzatacağından,mümkün mertebe muhtasar yani kısa ve öz ifadelerle zikredip,daha sonrada Allahu subhanehu ve tealanın lutuf ve yardımına sığınarak bir neticeye varmaya gayret edece-ğiz inşaallah.Her daim hatalar nefsinimize,hakikatlar islama aid'dir.Ondan magfiret ve yardım dileriz.

Namazın farziyeti ve ehemmiyeti hakkında birkaç Ayet ve Hadis :

.....فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا * Nisa/103

-Namazı tam ve dosdoğru kılın,muhakkak namaz müminler üzerine belirli vakitlerde farz kılınmıştır.

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخِوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَفَصَّلَ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ * Tevbe/11

-Eğer tevbe ederler, namazı kılârlar, zekatı verirlerse dinde kardeşleriniz olurlar..... “ Tevbe / 11

وعن ابن عمر رضي الله عنهما قال: قال رسول الله : بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامُ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءُ الزَّكَاةِ، وَحَجُّ الْبَيْتِ، وَصَوْمُ رَمَضَانَ .

-Abdullah İbnu Ömer İbni'l-Hattâb (radiyallahu anh)'ın anlattığına göre,;

"Ben Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm)'i işittim, şöyle buyurmuştu:

"İslâm beş esas üzerine bina edilmiştir: Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in O'nun kulu ve elçisi olduğuna şehâdet etmek, namaz kılmak, oruç tutmak, Kâbe'ye haccetmek, Ramazan orucu tutmak" (Muttefakun aleyh)

وعن شقيق بن عبد الله التابعي المتفق على جلالته رحمه الله قال: كان أصحاب محمد

الترمذي

لَا يَرُونَ شَيْئًا مِنَ الْأَعْمَالِ تَرْكُهُ كُفْرٌ غَيْرُ الصَّلَاةِ

-Tabiinden, Abdullah b. Şakîk el Ukaylî (r.a.) şöyle diyor: “Muhammed’in (s.a.v)ashabı namazdan başka amellerden hiçbirinin terk edilmesini küfür saymazlardı ancak namazın terk edilmesini küfür sayarlardı.” (Müslim, İman: 35; İbn Mâce, İkame: 77)

وَعَنْ بَرِيدَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ ﷺ قَالَ: الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ، فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ.

- Büreyde (r.a.)’den rivâyete göre, Rasûlullah (s.a.v.) şöyle buyurdu: “Bizimle münafık, müşrik ve kafirler arasındaki fark namazdır. Kim onu terk ederse kafir olur.”

(Müslim, İman: 35; İbn Mâce, İkame: 77)

Zikrettiğimiz ve daha benzeri birçok ayet ve hadislerden hareketen selef ve haleften oluşan bir kısım büyük islam alimlerimiz, farz namazı gerek kasten,gerek tembellikten dolayı terk eden ve kılmayan kişinin kafir olacağı,bu kişinin tekfirinin gerektiği görüşünü savunmuşlardır.

Bu görüşte olanlardan bazıları şunlardır:Ömer bin Hattab, Abdullah bin Mesud, Abdullah bin (*) Abbas,Muaz bin Cebel, Cabir bin Abdullah ve Ebu Derda (r.anhum) Sahabenin dışında aynı görüşte olanlar ise Ahmed bin Hanbel, İshak bin Rahaveyh, Abdullah bin Mübarek, Nehai. < bak. et-Terğib > (*) Sahabenin görüşü hususunda bir açıklama ileride yapılacak inşaallah.

Yine aynı ayet ve hadislerden hareket eden seleften ve haleften bir kısım büyük islam alimleri,namazı tembellik ten dolayı kılmayanların tekfir edilemeyeceğini,bu kişilerin birer asi ve büyük günah sahibi oldukları görüşünü ileri sürmekte'dirler.Allahu alem, bizimde gördüğümüz ve bildiğimiz kadarıyla cumhurun görüşüde bu istikamette'dir.

Bunlardan bazılarından misal verecek olursak; İmam Ebu Hanife’(r.alh) ye göre namazı terk eden kimse namaz kılincaya kadar hapsedilir. Kan çıkıncaya kadar dövülür. Tevbe edip namaz kılincaya kadar tutuklu kalır.Ancak tekfir edilmez,yani kafir degildir.Bu aynı zamanda onun etbai olan büyük imamlarımızda görüşüdür.

< bak, Reddu'l Muhtar Haşiyesi./Ayrıca bak;El-fikhu alel-Mezahibil Erbaati.>

İmam Şafi ve İmam Malik (r.alh) ve onların etbai olan imamlara göre bir vakit namazı terk eden ya da vacip olan vaktinden çıkaran kimse tevbeye çağırılır.Namazı terk üzerinde ısrar ederse hadd cezası olarak öldürülür. Ancak tekfir edilmez.

< bak, Umdetul Kâri, 24/81/.Ayrıca bak;El-fikhu alel-Mezahibil Erbaati.>

Şimdi bu kısa bilgidten sonra yukarıda belirttiğimiz gibi, (itiraz ve cevap şeklinde) Allahu tealanın lutf ve yardımıyla meseleyi ele almaya ve bir neticeye varmaya gayret edeceğiz inşaallah.

İtiraz: Gerek ayeti kerimelere ve gerekse rivayet edilen sahih hadislerle binaen, namazı kasden veya tembellikten ötürü kılmayanların,terk edenlerin küfre girdiklerini görmekteyiz.Bunca, çok bariz ve net delilleri görmemezlikten gelemeyiz.Zira Hadisi şeriflerde açıkca müşrik,ve kafir olduk-lari haber verilmekte'dir.Ayrıca hem sahabeden ve hemde selefin büyüklerinden'de aynı ifadele-rin rivayet edildiğide ortada'dır.

Cevap: Namazın tembellikten dolayı terkini mutlak manada küfür olarak görmeyen ulema"Hadislerde-geçen küfür ve şirk kelimesi hakikî ma'nasındaki bir küfür olmayıp, küfran-ı ni'metdir." derler. Bir kısımda;" Küfür kelimesi hakikî ma'nasında kullanılmıştır diye kabul edilsede,hadisler namazı terketmeyi helâl i'tikad eden hakkındadır."demek suretiyle bir izahat getirirler. Ayrıca,bu nevi vaidler sakındırma ve korkutmak gayesine binaen zikredilmektedir.Bunlardan bir kaç örnek vermekle meseleye biraz daha açıklık getirmeye çalışalım:

Allahu subhanehu ve teala Kitabı mübininde:

وَأَنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغَتْ أَحَدِيهِمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِنَّ فَاءَ تِ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسَطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ - , إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ * Hucurat /9-10

“Eğer müminlerden iki grup birbirleriyle vuruşurlarsa aralarını düzeltin. Şayet biri ötekine saldırırsa, Allah'ın buyruğuna dönünceye kadar saldıran tarafla savaşın. Eğer dönerse aralarını adaletle düzeltin ve (her işte) adaletli davranın. Şüphesiz ki Allah, adil davrananları sever. Müminler ancak kardeşirler. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin ve Allah'tan korkun ki rahmete eresiniz. “

Bu ayeti kerimede biri birleriyle savaşan iki mümin guruptan bahsedilmekte ve her iki taraf içinde mümin ifadesi kullanılmakta'dır. Halbuki bazı sahih hadisi şeriflerde ise bunun küfür olduğu zikredilmektedir;

وَعَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ : سِبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ، وَقِتَالُهُ كُفْرٌ.

-İbni Mes'ud şöyle demiş: Resulüllah (Sallallahü Aleyhi ve Sellem):

« **Müslümana sögmek fısk'tır. Onunla çarpışmak ise küfürdür**» buyurdular." (Muttefakun aleyh)

«Her kim bize karşı silâh taşırsa bizden değildir. Bizi aldatan da bizden değildir.» buyurmuşlar.

Ayrıca yine ; "Benden sonra biribirinizin boynunu vuran kafirler olmayın" hadisi. (Muttefakun aleyh)

Bu ve benzeri haberlerdeki küfür kelimesi hakiki manadaki küfür olmayıp, nimeti-küfür olduğu şüphe götürmeyecek kadar açıktır. Bir başka misalde;

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَهُ وَاعَدَ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا *

-Kim bir mümini kasten öldürürse, cezası, içinde ebedî olarak kalacağı cehennemdir. Allah ona gazab ve lanetletmiş ve onun için büyük bir azab hazırlamıştır. “ Nisa / 93

Ehli sünnet vel-Cemaat menhecindeki islam uleması öfkeden veya benzeri bir sebebe binaen kasden bir müslümanı öldüren kişi hakkında kafir olduğu ve ebedi cehennemde kalacağını söymemiştir. Ayeti kerimeden kasd olunan; kişiyi mümin olduğu için kasden öldürenlerdir” diyerek izahat yapmışlardır.

Mesela bir örnek daha zikretmek gerekirse:

Ebu Hureyreden(r.a) rivayet edilen bir sahih hadiste;

-”Zani bir kimse zina yaptığı sırada mümin olarak zina yapmaz, hırsızda çaldığı sırada mümin olarak çalmaz. İçkici, içki içtiği sırada mümin olduğu halde içki içmez.” (Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi)

Bu hadisin zahirine bakarak hareket etmeye kalkışılrsa, bütün bunları işlerken kişinin kafir olduğu veya tekfirinin gerekeceğini dolayısıyla mürted olduğunu söylemek durumunda kalınacaktır. Halbuki Buhari “Hudud” bölümünde rivayet ettiği bir sahih hadisi şerifte, Abdullah adındaki bir sahabe'nin birkaç - defa içki içtiğinden dolayı Allah resulunun huzurunda kendisine sopa vurulduğunu, hazır bulunanalardan bir zatın: “Allah'ın laneti üzerine olsun, ne de çok bu haltı işliyor” dediğini, bunun üzerine Rasulullahın (s.a.v) ona şöyle cevap verdiğini: “Lanetleme! Allah'a yemin ederim ki o, Allah'ı ve Rasulü'nü sevmektedir.” dediğini nakletmektedir. (bak, Buhari-Hudud-)

Yine bir başka hadisi şerifde:”Emanete hiyanet edenin imanı yoktur. Sözünde durmayanın dini yoktur.” (Ahmed ibni Hanbel, İbni Hibban sahihinde). O halde emaneti olmayanın imansız, sözünde durmayanın dinsiz olduğunu söylemek durumunda kalınacaktır ki bunu hiçbir islam alimi söylememiştir.

Bu örnekleri dahada çoğalta biliriz; “Allah ona cenneti haram eder”, “Cennete giremez”, “Cennetin kokusunu bile alamaz” ifadeleri de bu türdendir. Rasulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurur: “Akralılık ilişkilerini koparan kişi cennete giremez.” Buhari ve Müslim

Başka bir hadiste de şöyle: “Komşusu, kötülüğünden emin olmayan kişi cennete giremez.” -Müslim-

İmamı Nevevi Rahimehullah, “Cennete giremez” ifadesinin iki manaya gelebileceğini belirtmektedir. Bunlardan birincisi; kişinin haram olduğunu bilerek komşusuna eziyet etmesi ve bunu kendisine helal görmesi halinde kafir olup asla cennete giremeyeceğidir. İkinci mana ise, cennetin kapıları açılıp başkaları cennete girdiği halde bu kişinin yaptığı kötülükten dolayı, cezasını çekinceye kadar cennete giremeyeceğidir. Ancak bu kişi Allahu Teala tarafından bağışlanarak kapıları açıldığı anda da cennete girebilir.Çünkü hak ehlinin mezhebine göre büyük günahları işleyip tevbe etmeden ölenlerin işi Allahu Teala’ya kalmıştır. Dilerse onu bağışlar ve cennete koyar ya da onu cezalandırır ve cezasını çektikten sonra cennete koyar. Allahu Teala en iyisini bilir.” (Nevevi, Şerhu Müslim,2/15-16)(bak.Otuz Risale)

İtiraz: Ayeti kermede :

“Eğer tevbe ederler, namazı kılarlar, zekatı verirlerse dinde kardeşleriniz olurlar..... “ *Tevbe / 11* buyrulmaktadır.Dolayısıyla iman ettik dedikten sonra ancak namazlarını kılip,zekatlarını verdiklerinde dinde kardeşlerimiz olacakları açıkca ifade edilmektedir.O halde imandan sonra namaz kılmak şartıyla mümin kardeşlerimiz ola bilmektedirler.Aksi halde kardeşlerimiz olamazlar. Bu ayeti kerimenin benzeri daha başka ayetlerde mevcut,hadislerde.Mesele çok açık değilmi ?

Cevap: Elbette ayeti kerimede ifadeler açık ve net.Ancak belki ilk bakışta sadece sizin ifade ettiğiniz mana anlaşılmakta isede,ikinci bir manayı ifade ihtimalide mevcut.

Herşeyden evvel bu ayeti kerimelerde müşrikler bahis mevzu'dur.Müşriklerin müslümanlarla olan savaştan vaz geçip,iman edip şirkten vaz geçmeleri ve diğer müminler gibi namazlarını kılip,zekatlarını vermelerinin akabinde ancak onlara güvene bilir ve kardeşlerimiz gözüyle baka biliriz,manasının ifadesi. Bir hadisi şerifte söyle buyrulur ;

عَنْ بَنِي عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَمَرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الْأَسْلَامِ وَحِسَابِهِمْ عَلَى اللَّهِ *

- İbn-i Ömer (radiyallahu anh) anlatıyor: "Hz. Peygamber (aleyhissalâtu vesselâm): "Ben insanlar Allah'tan başka ilâhın olmadığına, Muhammed'in de Allah'ın elçisi olduğuna şehâdet edinceye, namaz kılincaya, zekât verinceye kadar onlarla savaş etmekle emrolundum. Bunları yaptılar mı, kanlarını, mallarını bana karşı korumuş (emniyet altına almış) olurlar. İslâm'ın hakkı hâriç. Artık (samimi olup olmadıklarına dair) durumları Allah'a kalmıştır" (Muttefakun aleyh)

Bu hadisi şerif bizim bu görüşümüzü teyid etmekte'dir.Şöyleki; Şehadeteyn'den sonra namaz kılınmaları, zekat vermeleri şartıyla kanlarının ve mallarının korunmuş olacağı ifadesini iki şekilde açıklamamız mümkündür;

1- İslamın en önde gelen alametlerinden olan namaz ve zekat,aynı zamanda toplum içerisinde en zahir olan ibadetlerden'dir.Namaz cemaatla kılınan bir ibadet'tir.Aynı zamanda, haftalık cuma namazı,bayram namazı,teravih namazı gibi,toplum içerisinde cerayan eden ve zahir olan bir ibadet olması hasebiyle hiç kılmama gibi bir tutum veya gizlemek mümkün değildir.Aksi takdirde yakalanır sual edilir ve he saba çekilir.Zekatta yine namaz gibi aleni yapılip eda edilen bir ibadettir.Zekatını mal varlığı olduğu halde islamin devletine vermemek gibi bir tavır hiç şüphesiz,fakir müminlerin hakkını vermemek,islam devletini tanımamak anlamına geleceğinden müslümanlığından şüphe edilir ve hemen yakalanıp hesaba çekilir.Binaen aleyh hadisi şerifte de buyrulduğu gibi,kelime-i şehadet söyledikten sonra islam toplumu içerisinde ancak bu iki sosyal,dikkatleri celb açısından mühim zahir ibadetleri yerine getirmek kaydıyla malını ve kanını korumuş olur.Imanında samimi olup olmadığını ancak Allahu subhanehu ve teala bilir.Hadisteki; “Artık durumları Allaha kalmıştır” ifadeside buna işaret etmektedir.Allahu Alem.

2- Ayet ve Hadislerdeki bu ifadelerde kastolunan “cüzden- külün” anlaşılması'dır.Yani İmandan sonra salih amellerin işlenmesinin istenmesi'dir.Nasılki “Asır suresinde” iman ettikten sonra salih amellerin istenmesi gibi.

Farz olan bütün ibadetler bir bir zikrolunmuyor, sadece namaz ve zekat gibi özellikle zahiri olan ibadetler zikrolunmakla kifayet edilmektedir. Ayeti kerimelerde ve Hadisi şeriflerde zikrolunan ibadetlerin dışındaki farz olan ibadetleri yerine getirmesede olur manası asla anlaşılamayacağı malum. Nitekim sahih hadislerde namaz kıldıkları müddetce zalim idarecilere karşı savaşın yasaklanması gibi. Zira orada'da yine namazdan kasıt, islamın farz olan emirlerini yerine getirdikleri, islam ahkâmını icra ettikleri sürece savaşmayın manası vardır. Bu mesele, ilim ehline malumdur. Allahu Alem.

İtiraz: Ayet ve Hadisi şeriflerde zikrolunan “Küfür ve Şirk” kelimeleri “Elif Lam” takısıyla yani marife olarak gelmiştir, usul ulemasınca bu şekilde gelen kelimeler hakiki manasına hamledilir. Genel görüş ve kabulde budur. Namazın terki hususundaki hadislerde “Elif-Lam” tarifle gelmiştir, binaen aleyh burada kast olunan hakiki manasına olan küfür'dür. Namazın tembellikten'de olsa terkinin küfür gören islam uleması bu hususuda önemle hatırlatırlar. Zira dediğimiz gibi usul ulemasının bu hususta genel görüşüde budur.

Cevap: Usul alimlerimizce (elif-lam takısı ile) marife olarak gelen küfür ve şirk sözlerinin hakiki manasına alınmasının gerektiğini söylemeleri doğrudur, ve bizde buna katılıyoruz. Ancak bazı istisnalarında olabileceğini söylemek durumundayız. Bu hususta Şeyh Ebu Muhammed Asım el-Makdisi (Allah kendisini Tağutlardan korusun) şöyle demektedir;

“Usul alimleri özellikle marife olarak (elif-lam takısı ile) kullanılan küfür sözcüğü ile ilgili şu kuralı belirtmişlerdir: Bu şekilde gelen küfür sözcüklerinin dinden çıkaran küfür anlamında alınması gerekir. Bu şekilde gelen küfür sözcüklerinde, dinden çıkaran küfür anlamında olmadığını belirten bir karine olmadığı sürece asıl olan budur.

Abdullatif bin Hasan Âlu's-şeyh şöyle der: “Kur'an ve Sünnet'te geçen zulüm, fasıklık, şirk vebuna benzer lafızlar, hakikat ve isimlendirme türünden mutlak olarak kullanıldığı gibi, bu şekilde kullanılmamış da olabilir. Usulcülere göre asıl olan, hakiki manada kullanılmış olmalarıdır. Bu manada kullanılmadığını kararlaştırmak için lafzi veya mana olarak bunu destekleyen bir kari nenin bulunması gerekir. Bu ise Rasulullah'ın (s.a.v) beyanı ve sünnetinin tefsiri ile bilinir. Allahu Teala şöyle buyurur: “(Allah'ın emirlerini) onlara iyice açıklasın diye her peygamberi yalnız kendi kavminin diliyle gönderdik.” < Er-Risaletü's-Selasiniyye.../Seyh Ebu Muhammed Asım el-Makdisi >

Ibni Kayyim “Es-Salat” isimli eserinde ferdi ve muayyen bir meselede nefesine uyararak kitaba göre değil de kendi görüşüne göre hükmeden hakim hakkında meseleyi zikrederken şunları ifade etmekte'dir: “Allahın indirdiği ile hükmetmeyen hakim kafir'dir. Namazı terk eden'de resulullahın hadisine göre kafir'dir. Ancak bu amel küfrüdür, itikadi küfür değil'dir. Bu kişinin itikadi küfrü değil ameli küfrü amaçlamış olduğu malumdur. Bu küfürde kişiyi islam dairesinden ve dinden tamamıyla çıkarmayan bir küfür'dür.” < bak, Hakimiyet mefhumu-M. Gezenler >

Ayrıca, makalemizin baş kısmında zikrettiğimiz hadisi şeriflerde'de görüleceği gibi, küfür ve şirk kelime lerinin bazılarının zannettiği gibi sadece “Elif-Lam” takısıyla gelmemektedir. Bilakis bir çok hadislerde “Nekire” olarakta gelmekte'dir. Binaen aleyh ihtimalden söz etmemiz boş bir iddiadan ibaret değildir.

Neticeyi-kelam ve hulasayı-meramımız olarak diyoruz ki;

„Mümkün mertebe ihtisaren buraya kadar zikrettiğimiz deliller neticesinde müşahade ettiğimiz ihtilaf ve ihtimallerden hareketen, inanılması zaruri olan şeylere inanıp iman eden, ancak tembellikten vedünya telaşesinden namazlarını devamlı kılamayan bir kişinin mutlak manada tekfirine değil, fakat Allaha (cc) karşı nankör ve asi bir fasık olacağı görüşünü doğru ve isabetli görmekteyiz. Ancak burada namazlarını devamlı kılamayan ve bundan dolayıda üzgün olup “inşallah ilk fırsatta kendimi düzelterip namazlarımı dosdoğru kılacağım” diyen ve yaptığıнын asla doğru olmadığını kabul edip itiraf eden kişiyle, hiç namaz kılmaya niyeti olmayan, yaptıklarından pişmanlık duymayan ve namazı asla ciddiye almayan kişi arasında ayırım yapmaktayız. Zira ikinci kısım kişilerin hakiki manadaki küfürden nasiblerinin olduğuna inanıyoruz. İşte bizim araştırmalarımız nihayetinde vardığımız netice budur. Allahu Alem.

(*) Bir Açıklama: Yazımızın baş kısmında sahabeden bazılarında, namazın mazeretsiz terkini küfür kabul ettiklerinin rivayetinden bahsettik. Bunu şu şekilde açıklamak inşaallah yanlış olmaz; Herşeyden önce sahabe-i ikramın (Radiyallahu anhum ecmain) Allah resulundan işittikleri her sözü ve haberi olduğu gibi harfiyyen muhafaza edip asıl şekliyle rivayet etmek hususundaki titizlikleri ehline malum olan bir hakikat'tir. Binaen aleyh ifade edilen kelimelerin yorumuna ve tevilinde gitmezlerdi. Ancak kendileri bu nevi kelimelerin hakiki manasına mı, yoksa tehdit ve sakındırma amaçlı inkar-nimet manasınımı söylendiğini bilmekte idiler. İnsanların, bu tür tehdit ihtiva eden nasları hafife almamaları, gereyince sakınmaları açısından tevil etmekten sakınmışlardır. Çünkü bu haliyle bırakmak kötülüklerin işlenmesini engellemede daha etkilidir. Sahabenin ve selefi salihinin bu nevi tutumları hakkında bir misal daha vermekte fayda mulahaza etmekteyiz;

Enes (r.a.) anlatır: "Hz. Peygamber (s.a.v.) terkisinde, Muâz (r.a.) ile birlikte devenin üzerinde bulunuyordu: "Ey Cebel oğlu Muâz" buyurdu. O da: "Buyur, emret Ey Allah'ın Rasûlü" dedi: "Ey Muâz" O da üç defa: "Buyur emret Ey Allah'ın Rasûlü" dedi; "Sadakatle içten gelerek Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammedin Allah'ın elçisi olduğuna şahitlik edip de Allah 'ın cehennemi kendisine haram kılmadığı hiçbir kimse yoktur." buyurdu. Muâz: "Ey Allah'ın Rûlü, bunu halka bildirsem de sevinseler?" dedi. Rasûlullah: "O zaman buna güvenip kalırlar" buyurdu. Muâz (r.a.) bu bilgiyi tebliğ görevini yapmama günahından dolayı vefat edeceği sırada bildirmiştir."

< Muhammed Fuâd Abdülbâki, Müttefekun Aleyh Hadisler, >

Hatime;

Bazı selefi istikametteki kardeşlerimizin yazmış oldukları makale ve eserlerinde, adeta bu hususlarda hiç bir görüş ayrılığı yokmuş ve bütün bir ümmetin icmaa varmış gibi hareket ederek, bir vakit namazı bile tembellikten ötürü kılmayan kişinin mürted, müşrik ve kafir olacağını, müslümanların mezarlığına defnedilemeyeceğini iddia ve ifade etmelerine binaen bizde bu makaleyi yazmak durumunda olduğumuzu hissettik. Fakat, bizim namaz kılmayanları savunmak veya onları temize çıkarmak gibi bir maksadımız olduğunu asla kimse düşünmesin. Böyle bir niyyet ve düşünceden Allahu subhanehu ve telaya sığınırız. Namazı dosdoğru kılmayanların kebair bir günahı işlemiş, Allaha asi, fasık, cehenneme müstehak bir kul olduklarından hiç kimsenin şüphesi olmasın. Bizim bu küçük çalışmamız, iki tarafında delil ve görüşlerini gözden geçirip, bir neticeye varma gayreti'dir. Yine bu kısa makalemizle, namazın terkini hakiki manada küfür gören bazı kardeşlerin bu ihtimal ve delillere de gözönünde bulundurmalarını, ulemai-islam beyninde bu hususta iki görüşün mevcudiyetini hatırlatmak, nihayet insafı ve ölçülü olmaya davet etmek'tir. Hakikati en iyi bilen hiç şüphesiz alemleri rabbi olan Allahu azımuş-şandır.

Nihayet olarak diyoruz ki;” Namazı tembellikten'de olsa kılmayanların vay haline.”

Zira Namazı tembellikten bile olsa terk eden kişinin küfre ve şirke düşeceğini savunan, bu yönde fetva veren imamlarımızın ve selefimizin varlığı bile onlar için korkunç bir ceza, tehdit ve felaket'tir.

- Ya, Allahu subhanehu ve tealanın kendilerini açıkca Cehennemle tehdidi ??

" Allah'ım! Bize imanı sevdire ve onu kalplerimizde süsle. Bize küfrü, fasıklığı ve isyanı çirkin göster ve bizi doğruyu bulanlardan kıl.

Allah'ım! Bizim müslüman olarak ruhumuzu kabzet, müslüman olarak dirilt. Bizi bedbahtlara değil de salihlere ilhak eyle." - Amin -

وما توفيقى الا با الله عليه توكلت وهو رب العرش العظيم

م . هارون ابوانصار العينتابي

M.Harun ebu Ensar el-Ayıntabi

C.Sani /1433 - Mayıs/ 2012 m.

